

Az új magyar diplomata generáció legsebbe kitérője volt Csáky István gróf. A nagy bátor után lépett a diplomácia szolgálatába, akkor, amikor nemzeti nagy királyaink után évszázados tetszhalál után új életre született az öncélú magyar külpolitika. Szegedről indult, az ősi múltból visszafelé nacionalizmus küldte diadalmas utra. A nemzeti erő és a nemzeti lendület volt a motorja emberi és politikai egyéniségének, fajtája szeretele ülte előre, hajította egyre nehezebb és mindinkább eredményesebb munkára, hogy végül is férfiora délen nagy nagy sikereit koszorúival övezve kidőljön a sorból.

Önkéntelenül fojtogatta a torkát a keserű kérdés: miért, hogy legjobbjainkat felőrli a nemzet javáért való önfeláldozó küzdelem? Miért kellett elveszítetnünk azt a külügyminiszterünket, akinek előrelátása, tapintata, férfiasága, bölcsesége, egész diplomata egyénisége oly sok és oly szép eredményt hozott? Nincs válasz a töprengő, fájó kérdésre, meg kell nyugodni a Gondviselés akaratában. Szeretettel felé száll a nemzet őszinte részvétele az igaz kegyelet abban nyilvánulhat meg legsebben, hogy példának tekintjük Csáky István gróf életét, munkáját. Legyen ő mintakép arra, hogyan kell szeretni igazán a hazát, hogyan kell a baba javán méltóan dolgozni. Legyen az ő élete nagy tanítás mindannyiunk számára az önfeláldozásban, a kötelességteljesítés fanatikus munkáltságában.

Csáky István gróf diplomáciai karrierje a tehetség erejével lendült a magasba s ez az élet-pálya keresztmetszete

Hírek és különfélek

„Favágás.”

Farsang idejét éljük, tehát kiválóan időszerű az a tudományos megállapítás, amelyet egy német lap közöl, hogy t. i. a tánc erősebben igénybeveszi a szervezetet a favágásnál is, továbbá, hogy egyetlen keringő alatt annyi kalóriamennyiséget használ el a test, amennyi elég volna három liter víz felforraltatásához. Ez a tudományos megállapítás akkor sem meglepő, ha igaz és akkor is van benne valami, ha nem igaz. Szenvedélyes táncosok, persze, soha az életben nem lesznek hajlandók elismerni, hogy aminek ők oly gyönyörrel bódólnak, a tánc, nehezebb testi munka a leggyörmöbább testi munkánál, a favágásnál is, de azt még ők sem tagadják, hogy maguk is „favágást”, vagy legalább is „fuvarozást” emlegetnek olyan esetekben, amikor nem annyira gyönyörűségből, mint inkább kényszerből járják a táncot.

Van ez így néha, magunkról is tudhatjuk, boldog diákkorunkból, amikor a lánckisbáb, vagy a diáklány végig kellett táncoltatnunk a csinos ifjú kisasszonyokhoz tartozó összes kedves matnak és tanítanak, valamint tanár uraink egész bölgyrokonságát. Egyrészt muszájból, másrészt illemből. Ilyenkor anélkül, hogy a német tudós kalóriameletről még csak távoli sejtelmünk lett volna is, bizony „favágást”, „fuvarozást” emlegettünk valamennyien, aminthogy ebben az esetben igaz is van a szóbanforgó alapos tudósnak.

De vajon igaz van-e, amikor azt állítja, hogy egyetlen keringő annyi kalóriát vesz ki az emberből, amennyi elég volna három liter víz felforraltatásához? De mennyire igaz van, csak éppen azon mulik, mivel táncoljuk — a keringőt. Elképzeltél olyan keringőt, amely a szónak immár tudományos értelmében is „hídegen bagyja az embert”, viszont elképzelhető olyan, amelynek edes szivbeli forrása a tengert is forrpontig hevítene, nemhogy három liter vizet.

Lira és fizika, költészet és próza, érzélem és tudomány, lám milyen szépen elterlenek néha egy bokorban, vagy talán most is csak az történik, hogy amit lélekben, elméletben régóta sejtett az ember, azt most mint gyakorlati valóságot igazolja a tudomány? ...

Ne törjük ezen a fejünket, farsang van, gyúrunk inkább táncolni, szívvel, lélekkel, mindenesetre „favágás” nélkül, de még inkább majomszögelt lustaság és nyugalom nélkül! ...

(—dny.)

a trianoni Magyarországnak. Ott volt két évtizeddel ezelőtt a trianoni békediktátum aláírásánál és ott volt az őszel a második bécsi döntésnél... Magyar ember, felelős politikus, irányító államférfi számára ennél nagyobb ajándék alig képzelhető el. És Csáky István elérte ezt a boldogságot, sőt tovább fejlesztette a nagy-szerű vonalat, hiszen alig pár hete irta alá a tengelyhez csatlakozó és a jugoszláv szerződést.

Fáradhatatlanul munkás volt egész élete. Emlékezzünk még jól rá, voltak napok és hetek, amikor a magyar külügyminiszter megszűnt magánember is lenni — még az éjszakáit is dolgozószobájában töltötte. A posztján állt éjjel és nappal, hogy a legjobbat, a legtehetőbbet vivja ki nemzetének. Csak a köz érdekei vezették, a maga szempontjai háttérbe szorultak.

† Salgótarján kegyelete.

(Polgármesteri jelentés a város közgyűlésén.)

Jelentem, hogy gróf Csáky István Öngyémeltósága f. hó 27-én hajnalban meghalt.

Az elhunyt külügyminiszter volt a meggyötört és megcsontított hazánk szomorú sorsában, a szebb, a boldogabb magyar jövődől eljövételének egyik hitelt és áldozatos munkakészséggel megáldott fáklyahordozója.

Gróf Csáky István volt az, aki a magyar honvédség virágos diadalutját megelőzően a munka fegyverével végig küzdötte azt a könnyes és verejtékes szellemi harcot, amely leodorta Kárpátja, Erdély és a Székelyföld szenvedő magyarjainak kezéről a rablincseket s a husz éves keserű rabság, tövises útjait telehintette a szabadság rózsáival.

Lélekben kegyelettel áll meg Salgótarján megyei város közönsége a magyar újjáébredés külügyminiszterének ravatala előtt s odahelyezi őszinte részvétele és hálájának könnyeit.

A város képviselőtestülete 29-én d. u. 3 órakor dr. Förster Kálmán polgármester elnöklésével közgyűlést tartott.

A gyűlés első részében egyhangúlag megválasztották az alábbi tisztviselőket: Papesch Nándor és Praznovszky Sándor segédnyilvántartó; Peitler Ede adótitkár; Szalontai Jánost behelyettesítette

Halálosít. Hosszas szenvedés után költözött el 73 éves korában az élők sorából Peitler Gyula acélgári nyugdíjas február 27-én. A lelki harmóniának, a szorgalomnak, a tekintélytiszteltetésnek és önzetnességnek nemcsak a megtestesülése volt Peitler Gyula. Melyesegs szeretettel vette őt körül 5 gyermeke, akiket oly áldozatos lélekkel nevelt fel a megboldogult. — 29-én a temető új halottasházából volt a temetés nagy részvétel mellett. A temetést nagy segédlettel P. Réz Marián plebánus vezette, aki a szertartás után megható beszédbe bocsátta a nagy szeretettel körülvevett Peitler Gyulát. — A sirnál a befejező ima után Percze István mondott istenhőzzádót a fáradhatatlan és nagy tiszteltet körülvevő munkatársaknak. Az acélgári zenekar és dalárda gyászszámai után hantolták el a megboldogultat, akinek temetésén a polgármesterrel az élén a város tisztviselői és az acélgáriak nagy számban vettek részt.

Jótékonykodás. A városi népkönyha cétjaira Takács Sándor és Krajcsócs Gyula pékmesterek kenyér, liszt és kalács ajándékot küldtek. A melegszívű adakozóknak ezután is hálás köszönetet mond a népkönyha vezetősege.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik drága jó Édesapánk elhunyt alkalmából részvételüknek bármilyen módon is kifejezték adtak, ezután mondunk melyeseg köszönetet. Külön megköszönjük az acélgári zenekarnak és dalárdának megható szereplését és a volt munkatársak koszorú ajándékát. *Peitler család.*

Február 7-én a városi mozgósírházban Róder Alfréd igazgató-tanító tart előadást a MANSZ rendezésében.

A nőgyógyei egyetemes farsangi táncestélye február 8-án este 8 órakor lesz az Ipartestületben.

tak a korai halálát talán ez a fokozott munkatempó, spártai kötelességtudás, hősi önfeláldozás is sietette. Hiszen tudjuk, hogy most legutóbb is belgrádi utján már betegesen dolgozott. Pihennie kellett volna, kúráltnia magát és ő helyett utazott, tárgyal, fogadásokon jelent meg.

Nagy a mi veszteségünk, amit lát és tud a külföld. Megható és felemelő az a részvét, amely a nemzetközi udvariasság szabályait messze meghaladva gyászolja Csáky István gróf korai szomorú halálát. A magyar külügyminiszter azok közé a kevesek közé tartozott, akik Európát két legnagyobb emberének, Hitlernek és Mussolininek barátságával dicsekedhettek.

Most nincs többé. Egy nemzet gyászolja mélyen, igazán és azzal, hogy nyomdokain halad.

a s. nyilvántartói állásba; dr. Giljum Camill, Szilbenleitner Clementin és Sztanek Böke díjnokokat választotta be.

A gyűlés másik részében a polgármesteri jelentés megható szavakkal emlékezett meg dr. Csáky István külügyminiszteréről. A gyűlés tagjai megilletődve és álva halgatták végig a megható jelentést.

Ezután a következő tárgyakban határozott a közgyűlés:

— A választások folytán ideiglenesen megüresedő állás helyettesítés utján való betöltése. — Horváth Zoltán díjok kérelme újabb fizetés nélküli szabadság engedélyezése iránt. — Elhalálozás és elköltözés folytán megüresedett árvaszéki ülnöki tisztelbeli állások betöltése. — Elvesztett kataszteri színes birtoknyilvántartás megterítése. — Sztolár Ede műszaki tiszt és társai kérelme különmunkaadányuk felemelése iránt. — Közléskönyv nélküli elhalt kocsisok és napszakosok özvegyei segélyezése. — Dombi Andor és felesége kérelme Horváth László és felesége építési kölcsönnek átvétele tárgyában. — Holub József helyepénzbérli kérelme az 1940. évi bérleszállítása és az 1941. évi szerződés felbontása iránt. — Honosítási és illetőségi ügyek.

Szerencsétlenség. F. hó 19-én özv. Antal Ferencné hugyagi lakos, 3 éves gyermekét a takaréktüzhely sütőjének tetejére ültette, hogy ott melegedjen. A felügyelet nélkül hagyott gyermek a sütőből a tüzhelylapjára esett és oly égsi sebeket szenvedett, hogy sérüléseibe a balassagyarmati kórházban még aznap meghalt.

Wood tábornok, az Amerika First Committee elnöke kiáltványban fordult Amerika valamennyi szabadságszerető polgárhoz és arra szólította fel őket, hogy árrassák el Washingtonot tiltakozókkal. Az, amit Roosevelt azt mondja kiáltványában — nem kiüjtetlen csekklap, hanem kiüjtetlen csekkfüzet!

Erdély megsegítése.

A leggyorsabb magyar, aki még a betűvetés titkait sem ismeri, tudja, hogy inkább érzi, hogy mit jelent nekünk Erdély. A magyar lélek, kitartás, eszesség, soha meg nem bicsaklós fűződik ehhez a szóhoz, amiben nagy része van a történelemnek, mert multunk legdicőségesebb lapjai Szent István bizodalmasnak erre a részére vonatkoznak. A „kis Magyarországnak” mindig szívbéli ügye volt nemzetünknek. A legnehezebb napokban, akár a tatár, a török, Bécs, vagy a feibujtogatott nemzetiségek rontottak ránk, Erdély volt a maradt a sziklavár, az a fogalom, amelybe minden reményünket vetettük.

Emlékezzünk még arra a szívet szeszefaragó hírre, ami 1918 karácsonykor futott végig a forradalomszagatta országban! Kincses Kolosvárra bevonultak a románok. Összecsalásunknak ez volt legjellemzőbb korszaka. Még Kolosvár is...

ÉRDEMES ÁTNÉZNI

1875 előtti családi, üzleti

LEVELEZÉSÉT.

Értékes postabélyeges lehet kőzti: azokat

KÉSPÉNZÉRT MEGVESZEM.

BÉLYEGGYÜJTEMÉNYEKET

sztintén. Dr. KRASSÓ

ügyvéd, Budapest, V.

Nádor-utca 19. sz.

Katolikus kultúrét Karancs-kezeiben. Január 26-án nagy látogatottság mellett rendezte meg a karancs-kezei egyházközség a szokásos akció-katolika estjét. Horváth László a losonci kerület esperese lelkes szavakkal nyitotta meg az előadást, majd Légrády Ferenc földbírtokos mondott beszédet az öntudatos és vallásos lelkekről. A falu életének sok hasznos és értékes tudnivalójáról világosította fel a nagyszámú megjelent közönséget. Az Emszói kerületben Szentirmai Imre káplán szervezte meg a szép előadást, amelynek egy népies színműben Kucskacs István nagyszívesen dűdös női és 16 éves, kitűnően táncoló fia arattak nagy sikert.

MÁV Segédúti Kőr kezelői állása február 15-én megüresedett. Pályázók ajánlatukat február 5-ig adják be a vezetőségnek. Bővebb felvilágosítást a vezetőség ad.

„Épületátalakítások és óvóhelyépítések adókedvezménye” címen könyvalakban jelent meg a Vállalkozók Lapja kiadásában a pénzügyminiszter 140.000 számú rendelete és annak részletes, szakzerű magyarázata. Az 1942. december 31-ig érvényben maradó épületátalakítási és óvóhelyépítési adókedvezmények elnyerési lehetőségeit, feltételeit és az ehhez szükséges eljárások módjait ismerteti a fenti címen megjelent szakmunka. A könyv, mely minden építész, vállalkozó és háztulajdonos számára nélkülözhetetlen, közli a rendelkezésben hivatkozott egyéb rendeleteket és betűrendes tárgymutatót is, úgy, hogy olvasója pillanatok alatt mindenről pontos felvilágosítást nyerhet. A házaspólló szakkönyv megrendelhető a Vállalkozók Lapja kiadóhivatalában, (Budapest, VI. Terezh-körút 56.) 150 pengőért.

Zilahy Lajos beti kőrakája a HID-ban! Külön értéket ad a HID új számának Zilahy Lajosnak az elmúlt hétről való kőrakája. Zilahy mellett Mörizs Zsigmond, Tamási Aron, Kodolányi János, Nemeth László, Feja Géza, Teratyánszky I. Jenő, Gagy László és F. Rác Kálmán írásai szerepelnek ebben a rövid idő alatt döntő sikerű, népszerűséget elért heti lapban. Hatalmas képes riport kértében találja a HID mindazt, amit ma a repülésről, repülőgépekről tudnia kell. Érdekes divat és mozirovat, képes riportok, világíradó, két regény, 1000 pengős pályázat, ingyenesen receptjei, sok olvasnivaló van a HID új számában! Főszereplő: Zilahy Lajos, felelős szerkesztő: Kállay Miklós. Mutatványszámot készsággal küld a kiadóhivatal: Budapest VII. Erzsébet-körút 7. sz.

jajduitunk fel és amikor a nagymultu nemzetek őszönével kerestük talprallásunk útjait, kibuggyan ajkunkon az ének: Lesz meg kikelet Kolozvár felett!...

Lett. 1940. szeptemberében Horthy Miklós honvédelmi miniszterként ősi jussunkat Erdély egy részével együtt. Azóta keményebb a járásunk, csillogóbb a szemünk és jó szívvel adjuk, amink van, mert érezzük, hogy a kifosztott Erdély megsegítése önmagunk megértése és támogatása. Ha erős a sziklavár, mi sem bukunk könnyen térdre. Ez az oka annak a megértésnek, ami Erdély ügyeivel kapcsolatban eltöltött mindannyiunkat.

Erdély elválaszthatatlan a magyar életközösségtől, mert egymás nélkül csak sorvadunk. Most mi iparkodunk visszaadni azt, amit évszázadok folyamán adott az anyaországnak,

MÁR AZ

Influenza

ELSŐ JELEINÉL SZEDJÜNK

ASPIRIN

T A B L E T T Á K A T

Kormányrendelet a zsirforgasztás szabályozásáról. A közellátási miniszter rendeletet adott ki, amellyel módosítja, illetve kiegészíti a zsirforgalmának és fogyasztásának szabályozásáról szóló rendeletek egyes rendelkezéseit. A miniszter elrendelte, hogy azokban a községekben, ahol a zsirforgasztás még nincs bevezetve, mindenki, aki zsir árusításával, raktározásával és feldolgozásával foglalkozik, köteles zsirkészletet a mennyiségre való tekintet nélkül, továbbá mindenki köteles a birtokában lévő két vagy több házhoz és két vagy több házhoz tartozó szánt hat hónapnál idősebb sertés szulók megjelölésével minden hónap első és nyolcadik napja között bejelenteni. Kimondja továbbá a rendelet, hogy a zsirforgasztás szabályozásáról korábban kiadott rendelet akként egészül ki, hogy az egy hétre kiadható zsiradag fejenként 20 dkg zsir vagy 23 dkg. hár, vagy 23 dkg. bőrnélküli zsirszalonna, illetve 26 dkg. bőrs zsirszalonna. A miniszter kimondja még, hogy az autonóm ortodox szervezeti izraelita hitközségek tagjai részére zsiradag nem jár s ezek a még fel nem használt zsirjegyeket haladéktalanul visszaforgatni kötelesek, annak a hatóságoknak, amely azokat kiszolgáltatta.

A serfőző-munkás bosszúja. A neerpede i (Belgium) serfőző egyike elbocsátott munkása bosszúból megcsapta a hordókat és 7000 liter sört engedett elfolyni. A serfőzővel kapcsolatos kocsmák törzsközsége személyében érezte magát megkárosítva és a bosszúálló munkást meg akarta lincselni. A rendőrségnek alig sikerült a porlángt embert a felbőszült tömeg kezei közül kiszabadítani.

M. N.

Egységes a tengely.

Még néhány hét és vége a télnek és előttünk a második háborús tavasz. Ebben az évszakban válnak cselekményre a téli előkészületek és realizálódnak a téli tervek. Így volt ez az elmúlt évben is és így lesz a közeljövőben is annál is inkább, mert a helyzet és a diplomácia parancsok alapján elvárható a cselekvés.

Európa sorsának mai intézői, Hitler és Mussolini, legalább is a közvélemény számára, meglepetésszerűen találkoztak. Eddigi találkozásai után mindig történt valami messzeható esemény és ezért minden okunk lehetett azt hinni, hogy a jelenlegi kilencedik találkozó után is nagyjelentőségű események következnek.

Anglia az utóbbi hetek folyamán a Földközi tenger vidékén Görögországban és Északafrikában bihetetlen erőfeszítéseket tesz, hogy hadisikereket mutasson fel. Két okból van erre szüksége. Az első az, hogy csapást mérjen az olasz hadsereg ellen Olaszországra, mert abban bizakodik, hogy az olasz közvéleménybe így beplántálhatja a folytatott harc kiáltástalanságát és így eltávolíthatja egymástól az olasz és német népet. A másik ok Afrika és Ázsia lakosságát elől igazolni az angol fegyverek erejét, hogy Anglia hatalmát. Azt reméli Anglia, hogy az elalt hadisikerek aktív formában is melléje állíthatják Törökországot és a mozgó arab világ is lecsendesedik majd.

A tengelyhatalmak ma kétségbevonhatatlanul vezetői Európának és a tengely másik államának, Németországnak nem lehet közömbös, hogy az angolok Európa bármely távoli részén is — mint ebben az esetben Görögországban igyekeznek — megvethessék lábukat. A közös hadicélok érdekében megjelent a német repülőflotta a Földközi tengeren és a két szövetséges repülő már a kezdet kezdetén oly számottevő sikert ért el, hogy angol részről sürgősen látták a Földközi tengeri utánpótlási járatokat megszüntetni és ezután egész Afrika megkerülését az addig még bátoritlanul

maradt Szezi csatornán keresztül pótolni a görögök és az északafrikai angol haderő számára szükséges hadianyagot, ami pedig idővesztést és a rendelkezésre álló kereskedelmi hajóhadnak fokozottabb igénybevételét jelenti. Ez a tény egyedülállóan is fél hadisikert jelent a tengelyhatalmak szempontjából.

Hitler és Mussolini találkozója bizonyossággá annak, hogy Olaszország és Németország együttesen indult a harcba és azt együttesen vívják végig, mert a tengely politikai és katonai terén egyaránt egyetlen összekovácsolt egységet jelent. Ezt a tényt rövidesen tudomásulveheti majd London is. A tengelyhatalmak közösen és egységes katonai erővel veszik fel a küzdelmet érdekeik és a győzelem kívánsága érdekében.

Enek a háborúnak méretei minden eddigi előttélpőnek. Szalai világ-részeket hálóznak be és maga a harc is több világrészre terjed ki. Elvitatlanul azonban az is, hogy ez a küzdelem tulment a népek szokásos harcainak határán éspedig azért, mert most a régi világrendet védők ütköztek meg az új világot kiépíteni akaró hatalmakkal, Németországgal és Olaszországgal.

Anglia ehhez a harchoz sorompóba állítja teljes felkészültségét és küzdelmet feszült figyelemmel kíséri érdektársa, az Egyesült Államok, mely a demokráciák megsegítésének jelszavával egyre jobban lekötötte magát Anglia mellett és siet segítségére minden megtehető módon, anélkül azonban, hogy maga is cselekvő módon részt kívánna venni a küzdelemben. Illetve eddig ez az Egyesült Államok kormányának és közvéleményének feltevése. Nincs azonban semmi biztosíték arra, hogy ez a feltevése nem változik meg. Eppen azért, még mielőtt az Egyesült Államok harcra lépne, a helyzet megváltozhatna, illetve magát a harchoz szükséges mértékben felszerelhesse, el kell következnie a győzelem befecsejésnek. A közeli hetek eseményei fogják majd megmutatni, milyen irányban következik ez be.

A magyar dohánytermés.

Az ország 11 millió hold mezőgazdasági művelés alatt álló területéből hozzávetőlegesen 35—40 000 holdon termelnek dohányt. A világháború kitörése előtti évben Nagy-magyarországon 83 000 katasztrális holdon termeltek dohányt. Öt évvel később ez a szám 46 000-re, 1919-ben pedig 25 000-re süllyedt, noha a dohánytermelő területek kétharmada a csonka ország területén maradt. Az egy holdra eső termelés mennyisége is erősen csökkent, mert míg 1900-ban 709 kg volt a termésátlag, addig 1919-ben már csak 249 kg volt a termésátlag. A dohányjövők a kormány gondolkodásának megfelelően erőteljes akciókat indított a dohánytermelés fokozására. Tatarozási és beruházási kölcsönökkel igyekezett megkönnyíteni a gazdáknak a dohánytermeléshez szükséges pajták megépítését. Ennek a munkának az eredménye volt, hogy 1926-ban a termőterület 40 000 holdra emelkedett. A cellulóz iránítás révén sikerült a terméshozamot is fokozni és az Európában elsőnek felállított debreceni dohánykísérleti állomás a dohányfajták kiválasztása és keresztjezése útján szerzett nagy eredményeket olyannyira, hogy a magyar dohány minősége ma már vetekszik a híres dohánytermő államok

legkiválóbb dohányfajtáival is. A nemesítés és irányítás mai eredménye, hogy az elmúlt évben holdanként 809 kg dohány termelt. A dohánykísérleti állomás szakemberei a minőségi fejlesztés során bejárták az egész országot és ők állapították meg, hogy milyen földön szabad dohányt termelni. Kizárták a termelésből a csak durva, barna dohánytermő talajokat. A legutóbbi években meghonosították a mesterseges szarítást, amely nagymértékben emeli a dohány ízét és zamatát. A vizsztatéri keleti és erdélyi országútszakaszon az elmúlt 22 év alatt a világháború előtti dohánytermő földeket mesterségesen hanyagolták el, vagy pedig minden irányítás nélkül hagyták a gazdákat, így az ottani termelési arányszám igen leromlott. Eppen ezért gondoskodni arról is a kormány, hogy a számbajöhető dohánytermő földek tulajdonosai részére felvilágosító előadásokat, tanfolyamokat rendezzen és így módon pár éven belül az erdélyi dohánytermelés is felemelkedhetik az anyarsági termelés színvonalára. Egyébként a kormány külföldi piacokkal tárgyalásokat folytat a magyar dohány átvételére. Biztosítja nagyobb mennyiségű dohánynak legalább öt évig való lekötését.

hetne fakitermeléseket fogantatosítani. A minisztérium felhívja az erdőbirtokosok figyelmét, hogy a fakitermelésekhez szükséges hatósági hozzájárulás tekintetében az eddig is érvényben volt rendelkezések az irányadók. Ennélfogva büntető eljárásnak teszi ki magát az a birtokos, aki engedély nélkül fakitermelésbe kezd. Kétey esetén, valamint félreértések elkerülése érdekében is ajánlatos tehát felvilágosításért az illetékes erdészeti hatósághoz (erdőgazgatóság, erdőfelügyelősej) fordulni.

Egy svéd kapitány Robinson-élete. A Csendes óceán egyik félreelcsúszott szigetén, a Kermadec-félszigetnél körülbelül 100 mérföldnyire egy postarepülőgép a ködben eltévedve nemrégiben leszállásra kényszerült. A kis sziget, melyet csak a legpontosabb térképek tüntetnek fel, minden hajózártól távol fekszik, úgyhogy ezeit teljesen lakatlannak tartották. Annál nagyobb volt a pilóta megilletése, mikor varatlanul emberre bukkant. A Robinson módjára állatbőrökbe öltözött, évtizedes szakállal és hajjal büszkélkedő ember emondotta, hogy nemzetisége svéd, foglalkozására nézve hajós-kapitány és 1912 január 12-én kötözött

a szigetre, hogy a civilizált élet gondjábólja elől elmeneküljön és nyugalomban élhesse le napjait. Célját elérte, mert azóta embert nem látott és a világ eseményeiről halvány sejtelmé sem volt. Sorsával teljesen meg volt elégedve és semmiképpen sem engedte magát rábeszélteni, hogy visszatérjen az emberek közé. Egyetlen kívánsága néhány doboz gyufa és egy pár könyv volt.

(M. N.)

Gyászintenzitelt volt pénteken d. e. 10 órakor a déli főplébánia templomban gróf Csáky István lelki üdvéért. A templotot zsúfolásig töltötték meg a katonai és polgári hatóságok, hivatalok és iskolák növendékei. A gyászmisét dr. Ambrus József theol. tanár végezte nagy segédlettel.

Mélységes fájdalom érte dr. Ólay Andor tisztiorvost és feleségét: egy éves Andriks fiaiskájuk meghalt. A drága kis halottat 2-án d. u. fél 4 órakor temetik.

A most felállított amerikai fegyverkezési hivatal javaslat betervezésére készül. A javaslat szerint az ötnapos munkahetet hatnapos munkahétté kell alakítani, a munkaórát számát tehát 40-ről 48-ra kell emelni. Az iparvállalatok máris húzódnak a 25%-os munkaidő-többlettől. Azonban a munkásság is szembefordult ezzel a tervvel, megpedig azzal az indoklással, hogy mindaddig, amíg Amerikában annyi munkanélküli van, csak a több turnusban történő munkarendszerhez járulhat hozzá.

Figyelem!

Olcsó újszavárdi

ALMA
kapható 70 fillértől
SALGÓTARJÁNBAN
AZ OVODA-TÉREN

Árverési hirdetmény.

A Salgótarjáni Takarékpénztár keziazlog üzlet tulajdonos közhírré teszi, hogy mindazon zálogtárgyak, melyek zálogház üzletében elzálogosítva lettek és amelyek kiváltási határideje 1940 évi december hó 31-én lejárt és az árverés napjáig sem kiváltva, sem megújítva nem lesznek, **1941 évi február hó 19-án délután 2 órakor, szükség esetén folytatolag 1941 évi február hó 20-án délután 2 órakor** kezdődő nyilvános árverésen a zálogház üzlet helyiségében fel fognak adatni.

Mennyi lehet Anglia hajótér-vesztesége?

A német tengeralattjárók és bombázórepülőgépek ezt a 23 millió tonnás állományt sem hagyták érintetlenül. Német számítás szerint az a veszteség, melyet Anglia ellenfelének tengeri és légi hadereje részéről elszenvedett, megközelítőleg 8 millió tonnára rug. Ez a szám magában foglalja a nyugateurópai tengeri országok megsemmisítése előtt elsüllyesztett dugáruszállító semleges hajókat, továbbá a francia fegyverszünetig elsüllyesztett francia hajókat is, melyek nem tartoznak a nyíltan angol oldalra pártolt hajók közé. Ha ezeknek a hajóknak tonnatartalmát bőkezű becslés szerint 14 millió tonnára tesszük, az angol lobogó alatt futó hajóállomány veszteségére 66 millió tonnát kapunk. Ezerint az eredeti 18 millió tonnás angol hajóállomány annak ellenére, hogy veszteségeinek pótlása vásárlások és zaidosok szolgálatba fogadása révén telente mértékben sikerült, 164 millió tonnára csökkent. Az angol hajóépítőipar termelését is figyelembe kellene még venni, ez

azonban annak ellenére, hogy kapacitása a háború előtt az évi egy millió tonnát is meghaladta, sokra nem tehető, mert hiszen Anglia 13 millió tonna nem pótlott hajótér-veszteséget maga is beismert. Az angol hajózási minisztérium szakértője, Sir Arthur Salter éppen a napokban jelentette ki, hogy új kereskedelmi hajók építése nagy nehézségekbe ütközik, mivel a sérült hadihajók javítási munkálatai a hajógyárakat nagymértékben túlterhelik. Másrészt azonban arról sem szabad megfeledkezni, hogy Anglia az aknaháború következtében is szenvedett ellen nem őrizhető, tehát be sem vallott veszteségeket, végül pedig hogy a bomba- és torpedóáldálat következtében megsemmisült hajók is súlyosan érezhető hiányokat jelentenek. A 3 millió tonna körül mozgó becslések mutatják, hogy ezeket a károkat sem szabad jelentéktelenségeknek minősíteni. Végeredményben tehát Angliának ekkéftv hajóállománya 15—16 millió tonnánál nagyobbra állg becsülhető. M. N.

Fáj a feje, foga, háta?
Rheumás, vagy influenza bántja?
„SZÜCS tabletta“ az
orvossága. Kapható:
SZÜCS RÓBERT
 „Magyar Korona“ gyógyszerárában
 SÁLGÓTÁRJÁN.

HIRDETMEY.

A személyes bejelentési kötelezettség teljesítésének újabb szabályozása.

A m. kir. belügyminiszter ur 380 000/1941. B. M. számú rendeletével 1941. évi február hó 1-ével kezdődőleg a személyes bejelentési kötelezettség teljesítését újabb szabályozta. A rendelet szerint személyes bejelentési kötelezettség alá esik minden magyar állampolgár, továbbá mindenki, akinek állampolgársága nem állapítható meg.

Be kell jelenteni: a lakó, illetőleg a tartózkodási helynek minden 24 órát meghaladó megváltoztatását és pedig:

a) végleges tartózkodás céljából a városba érkezést, ugyiszintén a város területén más lakásba való végleges beköltözést és a célra rendszeresített bejelentőlapon;

b) végleges tartózkodás céljából más városba (községbe) való távozást, ugyiszintén a város területén más lakásba való végleges elköltözést az e célra rendszeresített kijelentőlapon;

c) 24 órát meghaladó ideiglenes tartózkodás céljából a városba való megérkezést, illetőleg ugyanazon város területén más ideiglenes lakásba való beköltözést, továbbá ilyen ideiglenes jellegű lakásból való eltávozást és a célra rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapon. A háztulajdonosok, amennyiben saját házukban laknak, továbbá azok, akiknek lakásuk örök-, vagy főbirtéki lakás, az ugyanazon város területén való ideiglenes lakásváltozást nem kötelesek bejelenteni.

Aki állandó lakásának fentartása mellett ideiglenesen távozik más városba (községbe) állandó lakásáról nem tartozik magát kijelenteni, sem visszatérte alkalmával magát ott újra bejelenteni.

Az albérlők, ágybérlők, ágyrajárok, lakás, illetőleg szállásbérletük végleges megváltoztatása esetén a végleges be-, illetőleg kijelentés céljaira rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapokon kötelesek magukat be-, illetőleg kijelenteni. A lakás, illetőleg szállás 24 órát meghaladó ideiglenes elhagyása esetén pedig az ideiglenes lakóhelyen az e célra rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapokon kötelesek magukat minden esetben be-, illetőleg kijelenteni.

Azokat a tanulókat, akik iskolai tanulmányaik ideje alatt nem állandó lakóhelyükön laknak, a bejelentési kötelezettség szempontjából korábbi lakóhelyükről véglegesen elköltözöttnek, az új tanulmányi idejük alatti lakóhelyükön pedig véglegesen beköltözöttnek kell tekinteni és az e célra rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapon kell őket a helyeken be-, illetőleg kijelenteni.

Azokat a személyeket, állandó lakásuk hajón (uszályon) van, a hajó (uszály) telephelyén kell — mint végleges lakókat — az e célra rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapokon be-, illetőleg kijelenteni.

Tényleges katonai (csendőrségi) szolgálata és közérdekű munkaszolgálatra bevonuló személyeket állandó lakóhelyükről nem kell kijelenteni. Abban az esetben, ha ezen szolgálathól való leszerelés után a leszerelt személy nem tér vissza abba az állandó lakásába, ahonnan szolgálatára bevonult, a régi állandó lakóhelyére vonatkozóan az e célra rendszeresített kijelentőlapokon kijelentést, az új állandó lakóhelyére vonatkozóan pedig az e célra rendszeresített bejelentőlapon bejelentést kell tennie.

Ha az ideiglenes lakás véglegessé válik, az előző állandó lakásra vonatkozóan az e célra rendszeresített kijelentőlapokon kijelentést és a véglegessé vált lakásra vonatkozóan pedig az e célra rendszeresített bejelentőlapon új bejelentést kell tenni.

Lakásváltoztatásokra vonatkozó bejelentésekről függetlenül be kell jelenteni:

a) minden év január hó 1. és 31. napja között azokat a fiugyemekeket, akik az év folyamán 12-ik, továbbá azokat a nőket, akik az év folyamán 16-ik életévüket elérik;

b) a 12. életévüket elért, de 70. életévüket még meg nem haladott férfiak, továbbá a 16. életévüket elért, de 50. életévüket még meg nem haladott nők új szakképzettségének megszerzését;

c) a családi- és utónév bármily törvényes alapon történt megváltoztatását az ezen célokra külön rendszeresített bejelentőlapokon;

d) a magyar állampolgárságnak megszerzését a végleges lakás bejelentésére rendszeresített bejelentőlapon.

A bejelentést teljesíteni kötelesek:

A fentebb felsorolt bejelentéseket a 18 ik életévét betöltött személy maga köteles kitölteni. A 18 évesnél fiatalabb személyre vonatkozó bejelentéseket a család, vagy az a szállás-, munkaadó tartozik teljesíteni, akinek gondozása, felügyelete alatt áll. Az irni nem tudók helyett azok hozzátartozói, szállásadói, gondozói stb. kötelesek kitölteni a bejelentőlapokat.

A tanintézetbe, nevelőintézetbe, kórházba, gyógyintézetbe, rendházba és más ilyen jellegű köz- vagy magánintézetbe felvett személyek, a szállodában, pensióban megszállt, az országos letartóztatási intézetben, kir. bírósági fogházban, rendőrségi fogdában és toloncházban, javító-nevelőintézetben fogvatartott, illetőleg beutalt személyek lakásváltoztatására vonatkozó bejelentéseket, e személyek helyett az intézetek felelős vezetői (megbízottai), az állandó hajón (uszályon) lakó személyek bejelentéseire vonatkozólag pedig a hajó (uszály) tulajdonos (cég) megbízottja kötelesek teljesíteni. Ezen esetekben azonban a bejelentendő személyek kötelesek a bejelentéshez szükséges adatokat a valóságának megfelelően bemonadni és ezeket esetleg rendelkezésre álló okmányokkal igazolni. Az adatok valódiságát a bejelentendő személyek felelősek.

Bejelentőlapok beszerzése és kitöltése:

A különböző bejelentésekhez szükséges űrlapokat a dohányboltokban lehet beszerezni, a be-, illetőleg kijelentőlap ára darabonként 2 (kettő) fillér, a szállodai be- és kijelentőlap ára pedig darabonként 10 (tíz) fillér.

Az űrlapokat tintával írva a valóságának megfelelően olvashatóan kell kitölteni az űrlapok hátulján levő figyelmeztetéseket figyelembe véve. Minden bejelentési kötelezettség alá eső személyről külön be-, illetőleg kijelentőlapot kell kiállítani, kivéve a családító nevét viselő 12 éven aluli fiú-, illetőleg 16 éven aluli leánygyermeket, valamint az 50 éven felüli törvényes feleséget, akiket a családító lapján kell be-, illetőleg kijelenteni.

Mikor, hol és hogyan kell a bejelentést teljesíteni:

A lakásváltoztatások alkalmával a bejelentést a beköltözést követő 24 óra alatt, a kijelentést az eltávozást megelőző 24 óra alatt, egyéb bejelentéseket pedig a bejelentés alapját képező okirat (pl. névváltoztatási határozat, szakképzettségi bizonyítvány stb.) megszerzését követő 8 nap alatt kell teljesíteni.

A bejelentéseket a szabályszerűen kitöltött bejelentőlapon, az illetékes rendőri bejelentőhivatalban (rendőrszobában) való beszoigáltatással és lebélyegzetéssel kell teljesíteni.

A személyes bejelentési kötelezettség teljesítésére vonatkozó rendelet a be-, illetőleg kijelentés teljesítésére kötelezettre a lakás tulajdonosra (főbirtlóre), háztulajdonosra, szálloda, pensió tulajdonosra az alábbi kötelezettségeket állapítja meg:

1.) A bejelentés teljesítésére kötelezett minden személy köteles:

a) különböző célokra szolgáló be-, illetőleg kijelentőlapokat olvashatóan, a valódiságának megfelelő adatokkal kitölteni, illetőleg ha ezt helyette más teljesíti, az adatok valódiságát bizonyító rendelkezésre álló okiratokat felmutatni;

b) a kitöltött be-, illetőleg kijelentőlapokat beszoigáltatni és lebélyegzetni;

c) a lebélyegzett igazolószevényeket a lakás birtlójének, tulajdonosának, vagy a háztulajdonosnak bemutatni és ezen szevényt vele aláírni.

d) az aláírt igazolószevényt a háztulajdonosnak (megbízottjának) a betűsoros

nyilvántartókönyvbe beírás céljából haladéktalanul bemutatni;

e) a lebélyegzett igazolószevényt gondosan megőrizni és azt hatósági közegek felhívására, hatósági eljárás alkalmával felmutatni;

f) a 12—70 év közötti lévő férfiak lakások végleges megváltoztatása alkalmával az elhagyott lakásra vonatkozó kijelentőlaphoz az erre a lakásra vonatkozó bejelentést igazoló szevényt és az új lakásra vonatkozó bejelentőlaphoz az elhagyott lakásból való kijelentést igazoló szevényt csatolni;

g) az állandó lakásból való ideiglenes eltávozás alkalmával az ideiglenes tartózkodási hely címét hozzátartozóinak, lakásadójának, háztulajd., stb. hátrahagyni.

2.) A lakástulajdonos (főbirtló) köteles:

a) ellenőrizni, hogy a tulajdonában (főbirtletében) lévő lakásban lakó, tartózkodó minden személy elegendő tette-e a lakásváltoztatásra vonatkozó bejelentési kötelezettségének. Nemleges esetben érte a m. kir. rendőrséget haladéktalanul értesíteni;

b) a tájajdonában (főbirtletében) lévő lakásban lakó, tartózkodó minden személynek be-, illetőleg kijelentést igazoló szevényt felmutatás alkalmával haladéktalanul aláírni és visszaadni;

c) ideiglenes tartózkodásra eltávozt lakójának ideiglenes lakcímét megőrizni és azt a hatósági közegek felhívására közölni,

3.) A káztulajdonos köteles:

a) ellenőrizni, hogy a házban lakó, tartózkodó minden személy elegendő tette-e bejelentési kötelezettségének, nemleges esetben a m. kir. rendőrséget haladéktalanul értesíteni;

b) az aláírás végett bemutatott szevényeket aláírni és a felmutatónak haladéktalanul visszaadni;

c) a házban lakó minden személyről betűsoros nyilvántartó könyvet vezetni, abba a lakásváltozásra, továbbá a családi- és utónév megváltoztatására vonatkozó minden adatot a felmutatott és lebélyegzett igazolószevény alapján beírni és a szevényt a tulajdonosának visszaadni;

d) ideiglenes tartózkodásra eltávozt lakójának ideiglenes címét a betűsoros nyilvántartó könyvbe bevezetni.

e) a betűsoros nyilvántartó könyvet hivatalos eljárásban lévő hatósági közegeknek felmutatni, a rendőri hatóság tagjainak felhívására azt beszoigáltatni, a megírt nyilvántartási könyvet megőrizni, illetőleg a lakóház ilyen rendeltetésének megszüntése után a rendőrkapitányságnak (bejelentőhivatalnak) benyújtani.

4.) A szállodák, pensiók és más szállásadásra szolgáltató intézmények felelős vezetői kötelesek:

a) állandó lakójukra vonatkozólag mindazon kötelezettségeket teljesíteni, melyek az előző 3. pont szerint a háztulajdonost terhelik;

b) vendégeikről, a lakásváltoztatásra vonatkozó bejelentések megtételén kívül a meghatározott mintájú szállodai nyilvántartó könyvet vezetni, azt a be-, illetőleg kijelentőlapokkal együtt naponta a rendőrkapitányságnak (bejelentőhivatalban) bemutatni, hivatalos eljárásban lévő hatósági közegeknek felmutatni és a rendőrkapitányságnak a rendőrkapitányságnak, vagy megírt esetben a rendőrkapitányságnak (bejelentőhivatalnak) beszoigáltatni.

A háztulajdonosok, szállodák, pensiók felelős vezetői, a rájuk háruló kötelezettségeket írásban megbízott s a vonatkozó házban, szállodában stb. lakó más erre alkalmas személlyel is végeztethetik. Kötelesek azonban ezen megbízottjukat, illetőleg ennek személyében való változást a megbízott nevének és személyi adatainak feltüntetése mellett előzetesen a rendőrkapitányságnak (bejelentőhivatalnak) írásban bejelenteni. A megbízott által elküldött kibágás esetében a megbízottat 15 napig terjedő elzárással és ha a felügyelet vagy ellenőrzés gyakorlásában a megbízott mulasztás terhel, utóbbit kibágás miatt 200 P-ig terjedhető pénzbüntetéssel kell büntetni.

A rendeletben meghatározott szabályok megszegése, kijáratása, valamint a népmozgalmi nyilvántartó idezésére való igazolatlan meg nem jelenés kibágást képez és 15 napig terjedhető elzárással, illetőleg 200 P-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Sálgótarján, 1941. január 25-én.

Dr. Förster Kálmán s. k.
 polgármester.

A POLLO MOZGÓ

Február hó
 1-én, szombaton,
 2-án, vasárnap és
 3-án, szombat és
 16 éven feldieknek!

A POSTAMESTER

Főszereplők:
 Heinrich George és
 Hilde Krahli.

Február hó
 4-én, kedden

BRAZILIAI KALAND.

Főszereplők:
 Clark Gable, Myrna
 Loy és W. Pidgeon.

Február hó
 5-én, szerdán,
 6-án, csütörtökön

A jó házasság titka

Főszereplők:
 Loretta Young, Warner
 Baxter, R. Cesar

Január végén megszűnik a napraforgómag felára. Iletékes helyen felhívják a gazdaközönség figyelmét, hogy a napraforgómag átvételi ára után a januárban fizetendő kétféleképp felár január 31-én megszűnik. Ez után az időpont után a Futura a napraforgómagot ismét csak az ősi hónapokra megállapított alapon veheti át. Ezét minden termelőnek érdekében áll, hogy a napraforgómag termését a legközelebbi Futura megbízottal, vagy engedélyes kereskedőnél saját érdekében okvetlenül meg januárban érvényesítse, hogy az erre a hónapra még érvényes felárát megkaphassa.

Bányamozgók műsora. A baglyasajjai és páfalvai bányamozgók, február 2-án, vasárnap délután és este, szokásos előadásorozataik keretében Ludwig Anzengruber viághírű regényének filmváltozatát: A KIRCHFELDI PAP-ot fogják bemutatni. A pompás felvételekkel, megható jelenetekkel bővelkedő, gyönyörű film főszereplői: Hans Järay, Hansi Stork, Ludwig Stössel, Karl Paryla, Frida Richard és Hans Kurth. Közreműködik még a Wiener Schubert-Bund vig négyese és a Wiener Sängerknaben énekkara. Az egész előadást kitöltő filmet meg a Magyar, Ufa és Fox viághírű filmek előzik meg.

Sálgótarján m. város polgármesterétől.
 1115/1941.

Géperejü bérkocsnik viteldijának megállapítása.

Hirdetmény.

Közhírre teszem, hogy Nógrád vármegye aaspánja a közhelyről avagy lephelyről kiinduló berautók viteldiját kiskocsniknál km-ként 28 fillérben, nagykocsniknál km-ként 33 fillérben állapította meg. Annál a berautófuvarozónál azonban, aki 100 km-en túli hosszabb utakon eddig kisebb díjakat számított, a viteldij kiskocsniknál 25 fillér, nagykocsniknál 30 fillér.

Közhírre teszem továbbá, hogy Sálgótarjánban a helyi fuvaroknál jelenleg következő viteldijak vannak érvényben:

A Hirschgyárig, acélgyári irodái, a Karancs u.cai utóiso lakóházig, a bánya-kaszinóig, a Rokkanti telepre, a Forgács utcai kaszinóig és az Ujtelepre a viteldij 1 P 60 fillér, a városnak ezen helyeken tavolabb eső részére 2 P 20 fillér, éjjeli pedig egyformán 2 P 70 fillér, az éjjeli idő este 10 óráig reggel 5 óráig számítandó. 15 percnyi várakozási idő díjtalan, ezen felül az első 12 perc 20 fillér, minden további 6 perc várakozási idő pedig 20 fillér.

Sálgótarján, 1941. évi január 24.

Dr. Förster Kálmán
 polgármester.

Hirdessen

„A MUNKA“
Politikai hetilapban!

Nyomdatulajdonos: Vég Kálmán.

Nyomtatott „A MUNKA“ nyomdában, Sálgótarján.